

Raadsvoorstel duurzame opvang vluchtelingen Holland Rijnland

Initiatief regionale samenwerking
vooruitlopend op de komst van de Asielwet

Commissie Beeld 6 april 2023

Inhoud

- Beeld vluchtelingencrisis
- Tijdlijn vanaf 2015
- Feiten en cijfers Asiel en migratie Gemeente Noordwijk
- Bestuurlijk initiatief Hollands Midden, vooruitlopend op de Asielwet/Spreidingswet
- Collegebesluit “Ja, mits”
- Vervolgproces
- Vragen?

Beeld vluchtelingencrisis

Grote toestroom van vluchtelingen wereldwijd

- Wereldwijde en landelijke vluchtelingencrisis
- Bovenop de toestroom van ontheemde Oekraïners en internationaal werkers/arbeidsmigranten
- Geen instroombeperkende maatregelen Rijk mogelijk
- Opvang van vluchtelingen is een internationale juridische verplichting (Verenigde Naties 1951 'Verdrag betreffende status van vluchtelingen')

Beeld vluchtelingencrisis

Afbouw opvangplekken afgelopen jaren

- Opvang Ter Apel onvoldoende
- Capaciteit van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) is niet voldoende toereikend voor de huidige hoeveelheid asielzoekers.
- Statushouders stromen lastig door vanuit de asielopvang naar huisvesting door de woningnood/wooncrisis.

Beeld vluchtelingencrisis

Nationale en lokale worsteling

- Er is een algemeen tekort aan woningen voor alle woningzoekenden. Vraagstuk is een verdeling van schaarste.
- In de buitengebieden mag niet gebouwd worden
- Er zijn te weinig opvangvoorzieningen
- Opvang asielzoekers gebeurt op basis van vrijwilligheid; wettelijk kader ontbreekt
- De meningen zijn verdeeld over de opvang van vluchtelingen in Nederland
- Toenemende druk op maatschappelijke voorzieningen als gezondheidszorg, huisartsen, onderwijs en welzijn

Tijdslijn vanaf 2015

2015-2016 Na de Europese vluchtelingen crisis is de opvang capaciteit beperkt/afgebouwd.

Sinds 2021 Asielcrisis Nederland. Gebrek aan capaciteit om asielzoekers op te vangen.

Februari 2022 Oekraïense ontheemdenstroom komt op gang. De Crisis Noodopvang (CNO) organiseert de opvang van zowel Oekraïners als asielzoekers. Deze maatregel is verlengd tot 4 september 2023.

Augustus 2022 Akkoord gesloten tussen het Rijk, de VNG, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Veiligheidsberaad om te komen tot een duurzame oplossing voor de opvangcrisis en de afbouw van de Crisisnoodopvang (CNO)

November 2022 Het COA heeft de wettelijke taak om opvang te bieden aan asielzoekers. Dit plan gaat daarom uit van overdracht van de crisisnoodopvang naar het COA. Onderdelen van de opvang kunnen door het COA worden uitbesteed, maar de juridische verantwoordelijkheid blijft bij het COA liggen.

2022 Rijk werkt aan nieuwe wetgeving: de Wet 'gemeentelijk mogelijk maken van asielopvangvoorzieningen'. In de volksmond Asielwet of Spreidingswet genoemd.

Tijdslijn vanaf 2015

December 2022 In Hollands Midden is het initiatief genomen om, vooruitlopend op de Asielwet, als gemeenten samen met de provincie en woonregio's (Hollands Midden en Holland Rijnland) de mogelijkheden voor permanente opvanglocaties te verkennen, in de zogeheten Provinciale Regietafel Vluchtelingen Zuid-Holland (PRT).

Februari 2023 Advies Raad van State, zegt niet nee, maar vindt het een complexe, onduidelijke en onvolledige wet en adviseert aanpassingen.

Maart 2023 Concept Asielwet is in de ministerraad besproken en ongewijzigd door naar de Tweede Kamer.

April/mei 2023 Besluitvorming over gezamenlijk raadsvoorstel in alle 18 gemeenteraden.

Datum Inwerkingtreding Asielwet/Spreidingswet
Tweede kamer > Eerste Kamer (datum volgt)

Asiel en migratie Gemeente Noordwijk

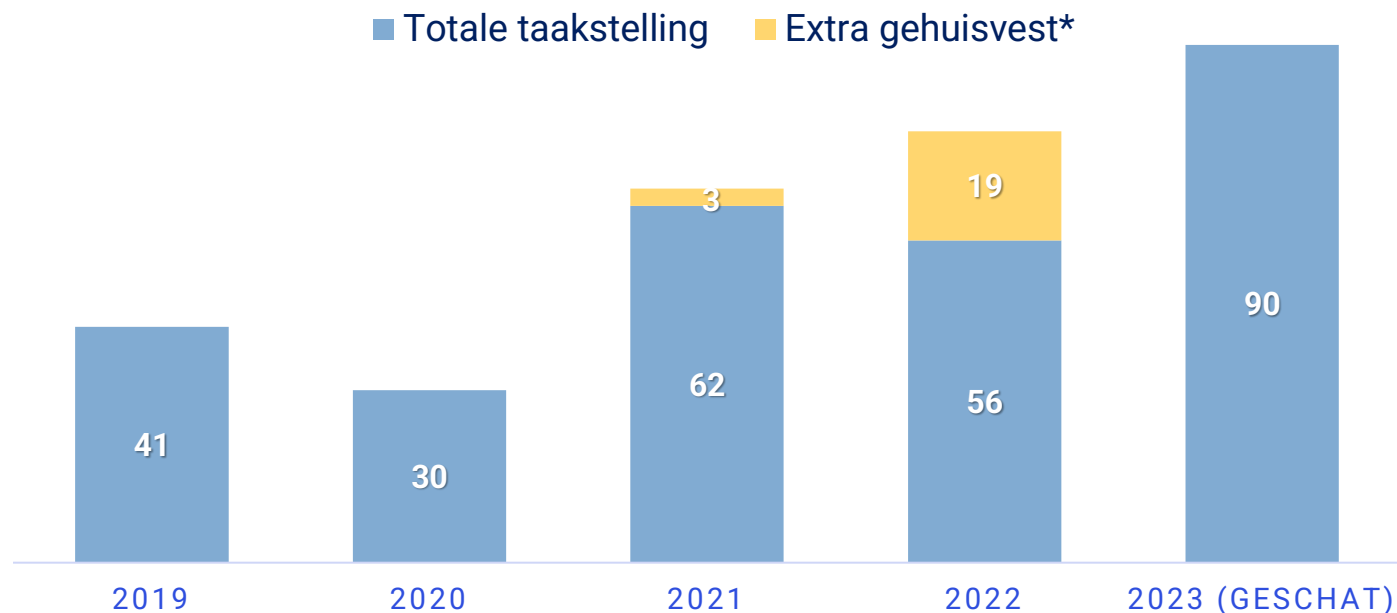

Feiten en cijfers statushouders

Statushouders

Een asielzoeker die erkend is als vluchteling en wettelijk mag verblijven in Nederland en hierdoor alle rechten en plichten heeft als iedere inwoner: werken, studeren etc. Dit is een bestaande wettelijke verplichting voor gemeenten.

HUISVESTING STATUSHOUDERS 2019-2023

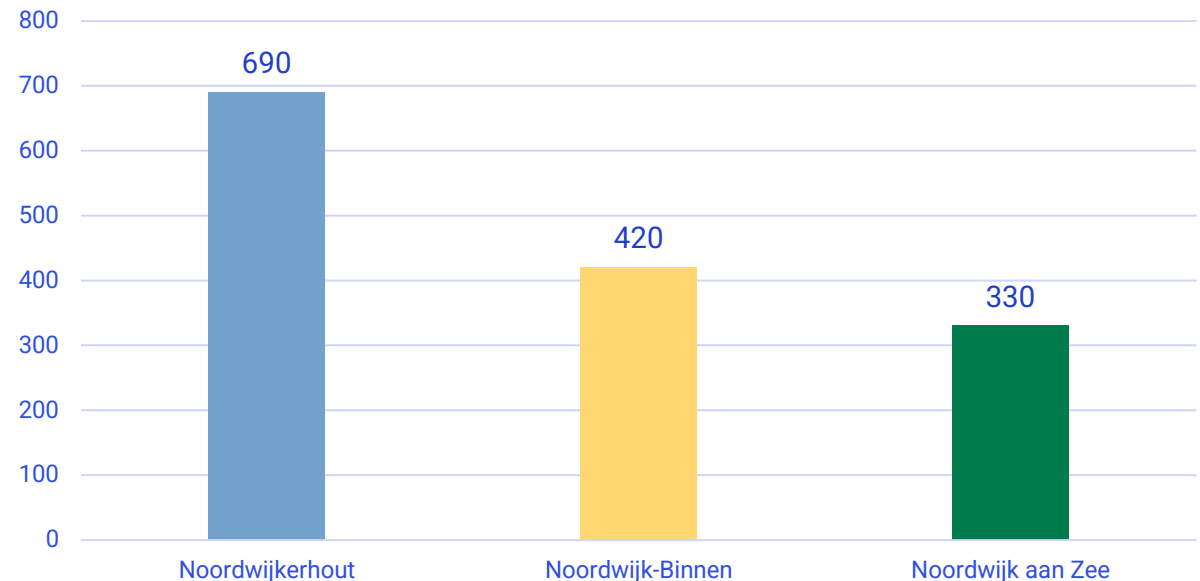
*Gebaseerd op telling Provincie, aantal in 2022 wijkt af van de lokale cijfers (30). Het aantal extra gehuisveste statushouders wordt in mindering gebracht op de taakstelling in het daaropvolgende jaar.

Feiten en cijfers internationaal werkers

Internationaal werkers arbeidsmigranten

Mensen die vanuit de EU of daarbuiten naar Nederland komen om te werken. De gemeente bepaalt waar arbeidsmigranten mogen wonen. In de meeste bestemmingsplannen ontbreekt een specifieke bestemming voor huisvesting van arbeidsmigranten.

**GEREGISTREERD INTERNATIONAAL WERKERS
GEMEENTE NOORDWIJK*
(CBS MICRODATA, 2021)**

Bron: Arbeidsmigranten in de Greenport Duin- en Bollenstreek (30 april 2021)

*Betreft mensen die wonen in gemeente Noordwijk. Niet geregistreerde internationaal werkers/arbeidsmigranten ontbreken in dit overzicht.

Feiten en cijfers Oekraïense vluchtelingen

Oekraïense vluchtelingen (ontheemden)

Deze groep heeft geen werkvergunning nodig; tijdelijke Europese richtlijn (verlengd tot maart 2024). Nog 1x verlenging mogelijk, daarna aanvullend besluit EU noodzakelijk. Oekraïense vluchtelingen hoeven in Nederland vooralsnog niet de reguliere asielprocedure te doorlopen, maar voor hen is wel huisvesting nodig.

Derdelanders

Mensen met een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne, voor bijvoorbeeld werk of studie, die niet de Oekraïense nationaliteit hebben.

OEKRAÏNERS GEHUISVEST PARTICULIER / GEMEENTELIJKE OPVANG (22-2-2023)

■ Derdelanders

PARTICULIER

331

1

GEMEENTELIJKE OPVANG

134

7

Bron: Basisregistratie Personen (22-2-2023)

Om wie gaat het in het raadsvoorstel van Holland Rijnland?

Asielzoekers

Vluchtelingen waarvoor de asielprocedure loopt of nog moet aanvangen. Recht op opvang in afwachting toets IND, 18 + mag niet werken, studeren of inburgeren. Exploitatie opvanglocaties door COA (of in overleg overgedragen aan gemeente). Na 6 maanden kan het COA een tijdelijke tewerkstellingsvergunning afgeven. Voor alleen reizende minderjarige vluchtelingen (AMV) bestaat een aparte regeling en begeleiding door Nidos Jeugdbescherming.

→ *Op dit moment geen asielopvang in gemeente Noordwijk.*

Bestuurlijk initiatief Hollands Midden, vooruitlopend op de asielwet/spreidingswet

Provincie ZH zoekt 10.000 plekken voor asielzoekers (landelijk 75.500)

Vertaald naar de regio Hollands Midden (18 gemeenten): in eerste instantie 2200 plekken

Uitgangspunt: verdeling op basis van inwoneraantal

Aantal inwoners Noordwijk: 44.365 (CBS 2022)

Indicatie aantal op te vangen asielzoekers in Noordwijk:

119 (basis provinciale aantallen)/188 (basis landelijke aantallen)

Kernvraag aan 18 gemeenteraden luidt:

Vooruitlopen/anticiperen op de mogelijke komst van de Asielwet?

Collegebesluit “Ja, mits”

Het college adviseert de raad akkoord te gaan met het regionale voorstel, mits voldaan wordt aan het aanpassen van de beslispunten en de lokale voorwaarden.

De variant van het college spreekt niet over de komst van een AZC. Wel ziet het college de mogelijkheid om lokaal kansen te benutten, u kunt hierbij denken aan:

1. Uitrustmogelijkheden met eventuele financiële bijdrage
2. Realiseren van (flex)woningen voor andere doelgroepen en eigen inwoners
3. Kansen voor woningbouwprojecten met dekking Rijksmiddelen.
4. Mogelijkheid vormgeven van een participatietraject met inwoners.

Vervolgstappen

Proces bestuurlijk besluitvormingsproces

- Meningsvormende sessie 11 april
- Raadsvergadering 18 april

Realisatiefase vanaf juni 2023

- Planvorming in samenwerking met 18 gemeenten van Hollands Midden, onder coördinatie van het Regionale Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
- Besluitvorming over deze plannen in colleges en gemeenteraden
- Participatietrede inwoners: nader te bepalen (nota inwonersparticipatie 22-02-2022)

Vragen?